

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 8 kor. | Negyed évre — — 2 kor.
Fél évre — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Az iparfejlesztés politikája.

Vajjon milyen irányban fejlődne valamely ország közgazdasága, különösen pedig ipara, ha az állam törvényhozási uton, szóval mesterségesen nem működne közre annak fejlesztésén és nem nyújtana segítséget azoknak, kik az eszme szolgálatában a küzdők sorában állanak. Jóllehet az iparkamarák s a tehetősebbek eziránt minden követ megmozgatnak, olybá tűnnek fel az állam támogató keze nélkül, mint a juhnyáj a pásztor nélkül. — Az állam ugyanis kettős feladatot teljesít akkor, mikor az iparfejlesztésről törvényhozási uton intézkedik. Egyfelől a produktív gazdálkodásnak, helyes életmódnak nyitja meg útját s veti meg alapját, másfelől pedig elősegíti a közvagyon, helyesebben a nemzeti vagyon tetemes gyarapodását, miáltal a közhitel is emelkedik. Csodálni való-e tehát, ha egy Németország, vagy Belgium oly rohamos fejlődést mutatnak néhány évtized alatt? Ezen helyeken ugyanis az ipar oly tökéletesen kifejlődött stádiumban van, hogy a mienk ezekhez képest csak árnyék lehet. Nem lehet mondani, a magyar állam is tett a közelmúltban intézkedéseket, hogy az iparfejlesztés problémáját dülőre vigye, de

észrevehető hatása nem igen mutatkozik, mert az őstermeléshez makacsul ragaszkodó s higgadt természetű magyar elem nem kapható nagyobb élénkiséget, üzleti érzéket s tevékenységet kívánó ipar folytatására. De eltekintve ettől, nálunk ezen a téren az a betegség is uralkodik, hogy az iparos bármilyen becsületes, szorgalmas, munkás, sőt gazdag is legyen, a többi osztály által lenézésben részesül. Innen van, hogy vonakodnak az ipari pályától. Az apa fiát mesterségre csak az esetben adja, ha nem tanul. Már pedig tanult munkásé a jövő.

Az államnak s a társadalomnak vállvetve kell ezt az eszmét diadalra juttatni. Ez nemcsak szükséges, de természetes is, mert az emberek alkotják az államot, a társadalmat. S ha közreműködnek a köz érdekében, egyformán élvezi az állam, s a társadalom is. Az állam pedig, mint ilyen, az ily irányú tevékenységet fejleszteni tartozik.

Gondoljunk csak arra, hogy ha az állam szubvencionál egyes gyárat a kezdet kezdetén, minő erő rejlik ebben?! Az iparfejlesztés pedig a növekedő kivándorlásnak is egyik leghathatósabb visszaszorító eszköze!

De vegyük csak az ipari jogvédelem esetét!

Az iparos például, kinek valamely árujára védjegye van, örömmel kész annak az árunak tökéletesítésére, ha tudja, hogy a védjegye addig is védi, míg újabbat alkothat. És vajjon ki foglalkozna találmányokkal, ha a szabaddal rendszer nem volna törvényhozási uton szabályozva?

Az iparfejlesztés egyik leghathatósabb eszköze: az iparoktatás. Ez ugyanis a ferde, helytelen irányban való munkálkodást helyes irányba terelheti és tereli. A praktikust egyesíti a hasznossal, a gyors munkát a jóval, a sokat pedig kevés költséggel. Igaz, hogy nálunk ez az iparfejlesztési intézmény még gyermekkorát éli, de annyit mégis megállapíthatunk, hogy rövid idő alatt nagy haladást mutathatunk fel a műveltebb Nyugat előtt. Inasiskoláink és tanfolyamaink szinte minden városban vannak, népiskoláinkban üzik a kézügyességi (slöjd) oktatást, kiállításokat rendeznek, ipari muzeumokat, minta-műhelyeket állítanak fel s ha valahol nincs, akkor az éppen az iparososztály hanyagságán török meg, mert ha utána járna, könnyen célt érne. Az állam bármilyen szűkmarku is, az iparoktatás mégis minden évben egy meglehetősen összeggel terheli meg az évenkénti budgetet és szívesen áldoz, ha van arra kedv,

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

VERSEK.

Álmodtam szépet...

Álmodtam szépet, édeset:
Virágos réten hozzád vitt az út.
— Szívem oly boldog, önfeledt,
Ha bár álmában közeledbe jut! —
Kis kaputokban láttalak;
Csókszomjas ajkam ajkadat kereste...
És halkán, loppal ránk hullott az este.

Várom, várom...

Várom, várom, — hiába várom,
Mikor jön édes, szerelmes párom.
Borus az ég, fujdogál a szél,
A sárguló lomb halálról beszél.
Meghalok én is nemsokára;
Elmegyek messze, egy jobb világba,
Hol nincsen bánat, nincsen szenvedés
S a szép álmokból nincs — fölébredés.

Fehér rózsá.

Tréfálva egyszer arra kértelek:
Ne sirj zokogva sírhalmom felett,
Ne epessze szívedet a bánat,
Hozz csak egy szép, fehér rózsaszálat.
Most igazán kérlek, ne feledkezz róla:
Örködjék siromon egy szép, fehér rózsá.

R. V.

Az irónó.

Irta: Kosztolánszky István.

Az élénk temperamentumu szép asszony buja kényelemmel berendezett budoárjában fogadott. Csillár, tükrök, bársony, plüs, ezer csecsebecse s az ezekkel meghitt barátsággal enyelgő aranyos napsugár kápráztató csillogása valami tündéries, keletiesen lágy érzékiséget látszott szétönteni. Tükre előtt ült; s amint megjelenésemre mosolyogva, gyorsan felszökött, az ezeregy éjnek valamelyik tündérét véltem magam előtt látni.

— Kezeit csókolom, nagyságos asszonyom, — köszöntém, magamat mélyen meghajtva, — ilyen helyen lakhattak s így nézhettek ki a mitológiai istennők, midőn az isteneket meghódítandók, azok fogadására készültek. Isteneimre!... most már kezd fogalmam lenni a paradicsomi életéről. — S tiszteletteljesen kezet csókolva, eltitkolhatatlanul megremegtem, amint csillogó éjfékete szemeibe néztem.

— Isten hozta, kis hizelgő, — felelé; — ha az ön isteneinek csak ilyen imádoztjai voltak, mint én vagyok, akkor nagyon gyarló izlésről tehettek tanuságot — toldá meg utánozhatatlan mosollyal ajkain, miközben nem mulasztá el a tükörbe nézni, honnan egy magával tökéletesen megelégedett eszményi szépség mosolygott vissza.

— Maguk, férfiak, mind egyformák. S csak abban különböznek egymástól, hogy az egyik esetleg jobban s kedvesebben tud hazudni, mint a másik. De egyben aztán igazán egyek: mindegyik egy-egy rettenetesen kiéhezett bestia.

— Méltóztassék Éva mamára neheztelni, nagyságos asszonyom. Tehetünk mi férfiak arról, hogy Ádám papa olyan olvadékony szívvel bírt, hogy egy szavára azonnal térdre borult előtte! Mi csak örököltök jó és rossz szokásait, — felelém olyan tekintettel, melyben csakugyan meglátszhatott az éhes farkas, mert könnyedén elpirult s nem titkolható zavarral huzó összébb igéző pongyolájának remek csipkéit.

— De ni, ni!... ne álljon, — mondá, s előzékeny barátsággal mutatott egy székre a díván mellett, melyre ő is leült. — Igen, hivattam, kedves Döme; mert már azt vette divatul, hogy csak akkor keres fel, ha hivatom.

Én sokoldalú elfoglaltságommal mentegőtöttem.

— Hagyjuk ezt, ismerem magukat — legyintett kezével. — De megadom magamat sorsomnak; magukból nem lehet kivenni egyetlen őszinte szót se s ez igazán kétségbe ejt. S ha elgondolom, hogy miért hivatam s mit fogok hallani, igazán, bánni kezdem, hogy ide fárasztottam.

erő és kitartás. De az állam ténykedése sok esetben nem érvényesülhet. Pedig mily kicsiny tőkével lehet bármilyen nemű ipart kezdeni, idők folyamán kiterjeszteni, s ezzel kapcsolatosan fejleszteni. A köz és az egyén egyszerre érvényesülne, az idealisták vágya többé-kevésbé teljesülne. S így a bőség nemcsak fogalom, hanem ténnyé, valóvá minősülne. Érezné hatását a hivatalnok, a gazda, a kereskedő, szóval mindenki, ki tágabb értelemben vett gazdálkodást folytat.

A védővám és egyéb vámpolitikai intézmények szintén hathatósan fejlesztik az ipart, de hatásuk a helyes és észszerű iparoktatás hatása mellett eltorpülnek.

Az iparfejlesztés politikája tehát csak akkor halad helyes uton, ha az ipar támogatására szükséges állami intézkedések biztosítani tudják a fejlődést minden vonalon.

Baár Tibor.

Déva város közgyűlése.

A m. hó 28-án déva város közgyűlést tartott, melynek egyik főpontja a petroszai kőbánya bérbeadása. Ezt a kőbányát tudvalevően az Erdélyi Egyletibank R.-T. bérelte volt ki, de utóbb szerződés útján a Gerstenbrein Tamás illetőleg a Gerstenbrein-féle részvénytársaságé lett. Miután azonban Gerstenbrein csődbe került, a bányát újból bérbe kell adni.

Az Erdélyi Központi R.-T. a tanácsnak a következő ajánlatot tette:

„A petroszai kőbányát évi 5000 koronáért, a dévai kőfargó telepet pedig 250 korona évi bérért 50 esztendőre bérbeveszi. Óvadéku 4 százalék mellett egy évi bérösszeget ajánl.

Ezzel szemben a tanács javaslata a következő:

Mondja ki a közgyűlés határozatilag, hogy a kőbányát a korábbi feltételek mellett, évi 6000 koronáért, a kőfargótelepet pedig évi 250 koronáért 50 esztendőre javaslattevőnek bérbe adja.

Többek hozzászólása után kialakult az a vélemény, hogy a bányát oly hosszú időre egy fix összegért lekötöni nem tanácsos. Így keletkeztek utána a következő javaslatok:

Székely Mózes: „A bánya bérbeadandó évi 5000 koronáért, de csak 25 évre.“

Bitai Béla: Javasolja, hogy a bányát évi 5000 koronáért 50 évre adják bérbe, de fizessen a bérlő minden öt év után 1000 koronával többet.

Kohn Lajos: Mondja ki a közgyűlés, hogy a bányát évi 5500 koronáért ajánlattevőnek 50 esztendőre bérbeadja, de a bérösszeg minden öt év után 500 koronával emelkedik.

Schulhof dr. az ajánlattevő vállalat nevében és képviselőként a felajánlott 5000 korona összeget felhatalmazása alapján fölemeli 5500 koronára s kéri a közgyűlést, hogy ezt az ajánlatot fogadja el.

Az indítványok felett szavazással döntenek.

A szavazás eredménye, hogy Kohn Lajos indítványát 17 szavazattal 5 szó ellenében elfogadták.

Itt jegyezzük meg, hogy az Erdélyi Egyleti bank R.-T. csődtömeg gondnoka táviratban tiltakozik a közgyűlés által hozandó határozat ellen, mert a bérbeadás publikálva nem volt s mert nálánál kedvezőbb ajánlattevő nem volt. Az esetleges következményekért a közgyűlést teszi felelőssé.

A következő pont a nyugdíjválaszmányi tagok választása. A tanács Beke Ferencet, Argyelán Dénest, Balogh Gyulát, dr. Schulhof Zsigmondot és Székely Mózeszt hozza javaslatba. A közgyűlés a javaslatokhoz hozzájárult. Ezután elintézték még a Fehér-Kereszt hátralékos bérösszeg ügyét, mire a közgyűlés véget ért.

A munkaadók és a munkásbiztosítási törvény.

Az „Ipartestületek Országos Szövetsége“ elhatározta, hogy az új munkásbiztosítási törvény benyújtását az egész országban egy és ugyanazon napon, vagyis 1913. december 14-én az ország minden részében tartandó demonstráló gyűlések útján igyekeznek kisorsolni.

Évből megkereste az összes ipartestü-

tek elnökeit, hogy e napon gyűléseket rendezzenek, amelyekben a munkaadók megjelenjenek (iparosok, kereskedők stb.) s ott sérelmeiket meghányva-veve, azokat írásba foglalva terjesszék fel a Szövetségnek, hogy ezek alapján a miniszter az új törvényben orvosolhassa a sérelmeket.

Felhívjuk ezúton is az érdekeltek figyelmét erre és kívánatosnak tartjuk, hogy a december 14-iki gyűlésen mentül nagyobb számmal jelenjenek meg.

A helybeli ipartestületi előljáróság a következő felhívást bocsátotta ki:

A szászvárosi ipartestület — az Ipartestületek Országos Szövetségének kezdeményezése folytán — folyó hó 14-én délután 3 órakor a Transsilvania szálló nagytermében, a munkásbiztosítási törvény revíziójának kisorsolása tárgyában demonstráló nagygyűlést tart, melyre az összes érdekelt munkaadók, — kereskedők, iparosok stb., ezúton meghívotnak.

Jelezzük azt is, hogy ezen gyűlések — melyekre kerületenkénti országgyűlési képviselők is meghívotnak — az ország minden részében a fenti napon tartatnak meg.

Az ipartestületi Előljáróság.

Kiss Károly,
jegyző.

Abrahám Albert,
elnök.

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE“ hetilap előfizetési ára:

Egész évre — — — 8 kor.

Fél évre — — — 4 kor.

Negyed évre — — 2 kor.

Egyes szám ára — — 16 fill.

HIRDETÉSEK árszabály szerint. NYILTTÉR soronként 30 fillér.

— Ne méltóztassék bennem kételkedni, nagyságos asszonyom! Bennem inkább bízhatik, mint Delphi jósdájában: nem fogom dilemma elé állítani. Legjobb tudásom, tehetőségem szerint fogok felelni.

A szép asszony, miután szavaimban némileg megnyugodni látszott, rám nézett s majd egy hirtelen mozdulattal keblének csipkék közül egy papírlapot vett elé, melyet remegve, halványan nyújtott át nekem.

— Most magára hagyom; olvassa el lassan, nyugodtan s ha visszatértem, feleljen őszintén; mondjon őszinte bírálatot, van-e tulajdonképpen bennem tehetség? ... s ezzel gyorsan a szomszédos szobába sietett.

Egy költemény volt: „Nirvána ölében szeretnék pihenni“ címmel.

— Mit keres ez a szép, élni vágyó és élni tudó asszony Nirvána ölében? ... gondolom.

— No de hadd, olvassuk el.

Csillag, sugár, illat, madárdal, rét, mező, erdők sejtelmes csendje, virág, szerelem, éj és holdfény... Ezekből volt csokorba kötve egy igen-igen áradozó, hömpölyögve induló, de kis csermely csacsogásával végződő, az elmúlást, a hervadást előre sirató költemény. Kétszer is végigolvastam. Egy nyolc nyolcsorosból álló, igazán ártatlanul szüzies zöngé-

mény volt, mely az olvasóra — ugyszólván, semmi hatással nem volt, legfeljebb az, hogy ezt egy ragyogó, szép asszony írta.

— Jöhetek? ... hallatszott egy jó negyed óra múlva, félénken és gyanakodva a szomszéd szobából.

— Sőt! ... felelém; gyorsan, gyorsan, hadd gratuláljak nagyságos asszonyomnak.

Az izgalomtól halványan és reszketve jött be.

— Ugy-e kinevet most engemet? ... kérdé hirtelen elpirulva.

— Megigértem, hogy őszinte leszek, hát az is leszek. Csak egyet nem értek benne, tudniillik, azt, hogy mit is kereshet egy irigylet szép asszony Nirvána ölelő karjai közt? ... Egy ragyogó, selymes fészekben lakó istennő, kinek intésére városok, országok dülnek romba! ... Kinek egy tekintete elegendő arra nézve, hogy milliók, milliók üdvözüljenek! ... Az a nagyságos asszony titka, nem kutatom, nincs jogom hozzá. Ami pedig a verset illeti, hát ... kérem ...

— Csak nyiltn, őszintén, — esdekelt a szép asszony. Legyen szigorú bírálóm. Önnek megengedem.

— A vers jó; azaz, hogy is mondjam? ... Van gondolat, hangulat benne, de — és ezért bocsáson meg, hiányzik az őszinteség melege, mely egy kissé átmelegitené. No de

ezen, ha rám bizná, egy kis simitással segíthetnék.

— Rossz, rossz; hiába biztat, hiába adja az őszinte kritikust! ... kiáltott az asszony. Vége! Még önben bízom, de vége. Ez a „hát, kérem“ egészen kijózanított.

— Igazságtalan mindkettőnkkel szemben. A vers tényleg jó, de hiányzik belőle, hogy ezt egy igen-igen boldog, irigylet szép asszony írta, kinek semmi kedve Nirvána ölelő karjai közé menekülni ebből a puha ragyogó fészekből. Ezért mondtam, hogy hiányzik az őszinteség melege verséből. Most méltóztat érteni! ... Méltóztassék nálam hagyni, s én ígérem, hogy harmad napra benne lesz a „Hölgyek Lapjában,“ természetesen saját neve alatt.

Ugy nyilhatnak meg az ég kapui a lélek előtt, miként felragyogott ennek a kívánatos asszonynak két szeme arra a néhány szóra, hogy verse benne lesz a manapság legdivatosabb „Hölgyek Lapjában.“

— Igazán? ... Óh, édes, édes Döme! — kiáltott fel azok hangján, kik a menyországba már e földön bepillanthatnak, s kezemet megragadva mindkét kezével, a gyönyörtől, boldogságtól csaknem üdvözülten vont maga mellé a dívánra, s olyan tulvilágian tekintett szemeimbe; hogy minden energiámra szük-

Az esperantonyelv a megyében.

Mint minden új eszmének, úgy az Esperanto világnyelvnek is nehéz harcot kell megvívnia az ósdi és maradi felfogás híveivel szemben. Az esperanto nemzetközi segédnyelv — mondhatni — még csecsemő korát éli s mégis örömmel tapasztalhatjuk, hogy hova-tovább több és több tért hódít ez műnyelv, melynek segítségével a világ különböző népeinek fiai egy kevés fáradság árán megérthetik egymást. Angliában, Németországban, Orosz-, Olasz-, Franciaországban, Japánban van a legtöbb esperantista. Mondanunk sem kell, hogy Magyarország — mint sok más dologban — e téren is hátul kullog, azaz, hogy kullogott, mert mamár a magyarországiak és olyan hévvel, lelkesedéssel sőt kitartással tanulják e könnyű nyelvet, hogy kilátás lehet arra, hogy rövid időn belül az összes középiskolákban ha nem is rendes, de legalább rendkívüli tantárgyként előadni és tanítani fogják azt.

Megyénkben rövid 8 hét leforgása alatt mintegy 600-an tanulták meg — jól — oroszul — az esperanto nyelvet. Petrozsény, Hátszeg, Déva, Puj, Piski és Szászváros szép eredményeket tud felmutatni, amit igazán nemcsak a lelkesedés, amellyel az eszmét felkarolták, hanem a helyes érzék teremtett meg. 600 pionírja van Hunyadmegyében az Esperanto világnyelv eszméjének, akik szorgalmasan építik azt a nagy fontosságú hidat, amely hivatva lesz a népek, emberek között az áldásthöz közelebb és egészségesebb érintkezést előmozdítani, fentartani. Dr. Végh Endre aradi máv. titkárnak az aradi esperantisták elnökének és Kardos Béla tanfolyam vezetőnek az érdeme elsősorban is, hogy az Esperantonyelv mamár megyénkben is — hogy úgy fejezem ki magamat — szalonképes lett.

Hátszegen, Déván, Petrosényban, Pujon és Szászvároson részben megalakultak, részben alakuló félben vannak az esperanto-szövetség helyi csoportjai. E csoportok fogják az esperantonyelv további hódításait „kiharcolni“.

Szászvároson jövő január elején Nagy Ödön és dr. Görög Ferenc Kún-kollegiumi tanárok vezetése alatt csekély tandíj ellenében új tanfolyam fog megnyitni. Ezt megelőzőleg Szászvároson a Transsilvania

segém volt, nehogy eszméletemet elveszítsem, s hogy valami örültséget kövessék el...

Rohantam hazafelé. És a sok csillagot, sugarat, illatot, madárdalt úgy összekevertem az erdők rejtelmes csendjével, s a szép asszony buja budoárjának meghitt, puha légységével, illatával, hogy egy egészen új, de hangjában őszinte meleget sugárzó költemény lett belőle. A Nirvánát sem hagytam ki. De oda csak abban az esetben kíváncsi voltam, ha a csillag, sugár, dal, szerelem mámor részemre már meghalt.

Harmadnap már hozta a „Hölgyek Lapja.“ Eszeveszetten rohantam a szép asszonyhoz. Bármily gyorsan is mentem, s jóllehet a gépből téptem ki a példányt, a szép asszony már megelőzött; midőn benyitottam, már előtte feküdt az asztalon, arra az oldalra nyitva, melyen az ő nevével megjelent: „Nirvánába vágyó lelkem“ című vers volt.

Halvány volt. De szeméi tulvilági fényben égtek, melynek sugarai, ragyogása az üdvözültek fényét látszott arcára, homlokára önteni. Képtelen volt a felállásra. Csak intett, menjek közelebb. S amint közelébe értem, a legnagyobb lelki kéjt eláruló mozdulattal ragadta meg kezemet, s alig hallhatóan csak annyit suttogott:

szálló disztermében propaganda gyűlés lesz, amelyre dr. Végh, az aradi esperantisták elnökén kívül a megyei csoportok elnökei, illetve megbízottjai is eljönnek. E gyűlést külön plakáton is fogják hirdetni s bárki végighallgathatja.

Amint hírlik a németországi és a romániai esperantisták példáján felbuzdulva a helybeli szász és román testvérek külön-külön szintén tanfolyamot létesítenek.

A propaganda gyűlésen beszélni fog: Dr. Végh Endre Arad, Muzsnai Béla polgármester Hátszeg, (az ottani esperantisták elnöke), Nagy Ödön, Dr. Görög Ferenc és mások. Részletes program most készül. Anynyit már most megjegyezzük, hogy a gyűlés érdekes és impozáns lesz. A helyi erkölcsi testületek s más egyesületek, intézetek, hivatalok stb. hivatalosan meghívotnak a gyűlésre. Az iskolákra különösen súly van fektetve.

Ne feledjük el, hogy külföldön teljesen gőzerővel terjed az esperanto nyelv, s éppen ezért legyünk azon, hogy mi se maradjunk hátul. Az ipari és kereskedői világ külföldön már rég beiktatta katéjába az esperanto nyelvet, mint egy nagyon hasznos dolgot, ami pénzt (az idő is pénz!) hoz a konyhára.

Fel tehát esperantisták, fel munkára!

San-Toy.

Betöréseslopás egy ruhasátorba.

Corvin Simon helybeli kereskedő a károsult. — 80 lépésnyire a rendőrségtől. — Ujra nem égtek a villamos ivlámpák.

Szászváros közbiztonságáról már sokszor irtunk e lap hasábjain. Sajnos a város semmit sem tett a rendőrségi létszám emelése tekintetében. Majd jön az államosítás — mondták s akkor lesz rend. Azonban a polgárok vagyona nem Csáky-szalmája, hogy azt bárki megdézsmálhassa, s így a városnak gondoskodnia kellett volna, hogy a vásár napjaira kettőzött éberséggel őrködjének mindenre. Hogy mennyire nem őrködtek, bizonyítja, hogy a Corvin Simon piacon (a járdától 10 lépésnyire) felállított ruhasátrába péntek éjjel eddig ismeretlen tettesek betörték s mintegy 500 K értékű ruhát elvittek.

A piaci ivlámpák nem égtek. Az októberi vásár alkalmával szóvá tettük ezt, de, sajnos, süket fülekre találtunk.

— Köszönöm, édes-édes mindenem!

S elhiszitek-e folytatá Gáspár Döme, a jeles író barátához fordulva, kik élénk érdeklődéssel hallgatták elbeszélését, — hiszitek-e, hogy ennek a „Nirvána ölében szeretnék pihenni“ című dalnak köszönhetem minden szerencsém, boldogságomat?

— Hogy-hogy? ... Kérdik csaknem egyszerűen.

— Egész egyszerűen. Ugy, hogy azt a verset a szép asszony tulajdonképpen hozzám írta; s csak azért kíváncsi voltam Nirvána ölöl karjai közzé, mert nem volt alkalma velem közölni, hogy engemet mennyire imád. S én? ... Én pedig, miután versének megjelenése alkalmából ismételt édes-édes Döméjének szólított, bizony magam is bevallottam, hogy jobban imádom életemnél. No és most az a szép asszony a feleségem. Nincsen is nálunknál boldogabb pár a földön. Olyan kedves, mikor azzal kérkedik, hogy ő több, mint én; mert én csak író vagyok, de ő? ... ő író és író.

Majd, ha teljesen berendezkedtünk, szívesen látlak vendégemül titetek. Alig egy hete, hogy nászutazásunkból megérkeztünk.

A viszontlátásra! ... s kalapját véve, sietve távozott barátai köréből.

A piacon az ivlámpákra szükség van. Vásárok alkalmával elengedhetetlen szükség van világosságra s mégis nincs. Ez a városfejlesztés politikájával ellenkezik, hiszen a polgárok és a vásárosok biztonságának hiánya csökkenti a vásárra jövők számát.

Egy szál rendőr őrködik (cirkál) éjjel az egész városra. Nesze semmi, fogd meg jól! Ide nem is kellene valami nagyobb szabású köpeniki kapitány, hogy egy kis operettmára valót hamarosan szolgáltasson az íróknak.

Amint értesültünk a károsult kereskedő kártérítési pert indít a város ellen mert ő fekbért fizetett, ami szerinte — helyesen — azt is jelenti, hogy egy rendezett tanácsú város piacának kellős közepén egy vásár előestéjén és éjjelén a város köteles kellőleg megvédeni az ő javait, áruit. Ha ez nem így volna, akkor valamelyik piaci udvarban, vagy kapu aljában helyezné el sátrát.

Vásárnapjaira ivlámpát és kellő rendőrt a piacnak!

NAPI HIREK.

— **Áthelyezések.** A pénzügyminiszter Dr. Csiba Mór dévai pénzügyi s. titkárt a győri pénzügyigazgatóságához helyezte át, helyébe pedig Beké Ferenc pénzügyi fogalmazót helyezte Székesfehérvárról. — A közoktatási miniszter Cseh István burzsuki és Jancsó János gyulafarkashalmi áll. el. iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

— **Kitüntetés átadása.** Megirtuk annak idején, hogy a király Stummer Gusztáv nyug. számtanácsost 40 évi tűzoltói szolgálata elismerésül, tűzoltói éremmel tüntette ki. A kitüntetést múlt vasárnap adta át a polgármester a tűzoltóegyesület ünnepélyes közgyűlése keretében a városház nagytermében délelőtt 11 órakor.

— **Magyarpárt gyűlése.** A szászvárosi magyarpárt tagjait a párt vezetősége a következő meghívóval hívta meg a 7-én tartandó gyűlésre: Van szerencsénk t. címet a magyar pártnak f. év december hó 7-én, vasárnap délután 3 órakor a Magyar Kaszinó nagytermében tartandó gyűlésére tisztelettel meghívni. Tárgyak: 1. Elnöki előterjesztések. 2. Jelölés képviselőtestületi tagsági helyekre. 3. Esetleges indítványok. Szászváros, 1913. december 2-án. Dr. Kristóf György, alnök. Dr. Székely Ferenc, jegyző. Kérjük a f. tagokat, hogy a gyűlésen pontosan megjelenni kegyeskedjenek.

— **Ponor község diszpolgára.** A napokban Ponor község képviselő testülete Csulay Lajos h. alispánt diszpolgárává választotta meg. Az erről szóló oklevelet küldöttéleg fogják átnyújtani az alispánnak. A község e ténykedésével háláját rotta le az alispánnal szemben, akinek pártoló közreműködése folytán a megye a község határában 10.000 K értékű munkát végeztetett. (Partvédelem, hidak építése, utak helyrehozása stb.)

— **Szabad liceum.** F. hó 7-én vasárnap a kollegium disztermében Csűrös Pál koll. igazgató fog előadást tartani Szécsi Máriáról. Az előadás, melyre felhívjuk a közönség figyelmét, délután 5 órakor kezdődik.

— **Halálozás.** Eisenburger János segesvári kocsigyáros f. hó 1-én Segesváron meghalt. A 79 éves öreg urat Szászvároson is mindenki ismerte. Kedélyes, vidám, egészséges öreg ur édes apja volt Eisenburger Gyula helybeli általánosan ismert cukrász polgártársunknak. Temetése f. hó 4-én ment végbe általános részvét mellett.

— **Esküvő.** Dr. Fenyő Samu pécsváradi ügyvéd f. hó 8-án tartja esküvőjét Szászvároson Weisz Irénke urleánnyal. Az egyházi esketést Rosenblüh Jenő helybeli főrabbi végzi. Gratulálunk!

— **Ujra megnyitott a gimnázium.** F. hó 3-án újra megkezdtek az előadások a két hétig kanyarójárvány miatt bezárt ref. Kún-kollégiumban, ami a szülők nagy öröme szolgált, mert nem kell gyermekeik egészsége miatt folytonos rettegésben élniök, amint erről a lefolyt vakáció alatt nem egyszer volt alkalmunk meggyőződni.

— **Doktorrá avatás.** Wachter Erich orvosnövendéket, Wachter József vajdahunyadi tekintélyes polgár és nyomdatulajdonos fiát f. hó 2-án a m. kir. tud. egyetem orvosi fakultásán doktorrá avatták. Az új orvos a helybeli Kún-kollégiumnak növendéke volt. Gratulálunk!

— **Algyógyról írják:** Mult hó 29-én Bózes község határában néhány gyermek juhokat legeltetett. Hideg volt, tüzet raktak s ott játszódva sütkéreztek a tűz körül, mikor Dik Mihály Mária nevű 9 éves leánykájának ruhája véletlenül meggyult. A leánya a szerencsétlenség helyétől mintegy 40—50 lépésnyire levő patakhoz szaladt és ott belevetette magát a vízbe, de ekkor már egész ruhája lángban volt. A többi gyerek hazaszaladt, hívták a leánya szülőit, akik hazavitték a szerencsétlent, de azonban néhány napi kínos szenvedés után meghalt. A kiszállott bizottság véletlen szerencsétlenséget állapított meg.

A napokban Cseb község határában, az ott legelésző juhnyáját 3 farkas megtámadta. A juhászok sikerült őket távoltartani a nyájtól és részben visszahozni őket a sziklák mögé. Egy hatalmas ordas azonban nem tárgított, a kutyákra rohant, sorba dobálta őket fel a levegőbe, s még akkor sem hagyott fel a támadással, midőn a juhász kutyái védelmére oda sietett és botjával igyekezett a vadállatot visszavonulásra bírni. A farkas most a juhászra támadt, ki a védekezésben kifáradva, kétségbeesésében eldobta botját, a mivel eddig védekezett, tüszűjéből kirántotta kését és a reá rohanó farkast torkon ragadva, oly erő és szerencsével döfte a kést belé, hogy az rövid hánykodás után kimult. A nagy lélekjelenettel bíró és ügyes pásztor nevét, nem sikerült megtudnunk.

Algyógyfalu előjárósága és képviselőtestülete ügyes és hasznos dolgot cselekedett. Kimondotta, hogy a községbe behozza az éjjeli világítást és ezt részben már meg is valósította. Felállított 20 gázolín lámpát s így a község jó része éjjel már világítva van. Mint halljuk a legközelebbi képviselőtestületi gyűlésen indítványozni fogják még 10 darab ily lámpa felállítását, a melyre még nagy szükség van, részint pár helyen az igen gyenge világítás erősítésére, részint a patakotulni rész megvilágítására. Reméljük, hogy a jó és hasznosért lelkesedő, agilis körjegyzőnk a még szükséges intézkedések megtételét is szorgalmazni fogja, annál is inkább, mivel a világítási kiadások pótható által lesznek fedezve, így a község minden lakosának joga van, hogy világosságához jusson.

— **Halálozás.** Dobra László bírósági végrehajtó Marosillyén m. hó 25-én, a reggeli órákban jobblétre szenderült. Mindössze 47 évet élt. Kedélye fiatal volt, szíve jó. Rosszat senkinek sem tett. Mások fájdalmában sohasem lelte örömét. Temetése 26-án volt. Az elhunytat egész Marosillye s sok vidéki kísérte ki a temetőbe, tanujelét adva evvel annak,

hogy a derék, békés és jó ember halálát igazán és őszintén sajnálja. A marosillyei hitelszövetkezet és a kir. járásbíró hivatalnokai kara a ravatalra koszorút helyezett.

— **A dévai „Mirt“ válsága.** A dévai „Mezőgazdasági iparfejlesztő és kereskedelmi r.-t.“ 750,000 K alaptőke mellett 357,000 K veszteséggel zárta le mérlegét. A vállalat december közepére közgyűlést hívott össze, amelyen dönteni fognak a további fennállása vagy a felszámolása felett. E vállalat 1910-ben alakult s Aradon és Petrozsényben is fiókja van.

— **Gyenge volt a nagyvásár.** Akik figyelemmel kísérik a helyi viszonyokat, azok tapasztalhatták, hogy a 4-iki és 6-iki vásár nagyon néptelen volt, ami a rossz pénzügyviszonyokban leli magyarázatát.

— **Rendjelviselési engedély.** A király megengedte, hogy Cozma Parthén, a nagy-szebeni „Albina takarékos és hitelintézet“ vezérigazgatója, a román „Meritul Comercial și Industrial“ I. oszt. érmét elfogadja és viselhesse.

— **T. tudósítóinkat,** valamint tudósítást beküldő t. olvasóinkat ez uton kérjük, hogy tudósításaikat úgy adják postára, hogy azok legkésőbb a hét szombatjának reggelén itt legyenek.

— **Tisztviselők biztosító intézete r.-t.** céggel Budapesten, a Községi és körjegyzők országos bankja égisze alatt november 25-én új életbiztosító r.-t. alakult 400.000 K alaptőkével. A társaság az életbiztosítási ág minden módozatát kultiválni fogja, különösen pedig a családi pótlékra alapított tanulmányi ösztöndíjbiztosítást vette programjába közép- és főiskolai tanulók részére, ezeknek esetleg internátusokban való elhelyezése mellett.

— **Hamis pénzgyáros — Szászvároson.** Számos eset bizonyítja, hogy a hamis pénz mindig sok kellemetlenséget csinál az embereknek, épen ezért mai nap már nem oly könnyű az embereket beugratni. Egy szászvárosi cigány — Faur Antal — egy nagyon alkalmas és ügyes mintát készített gipszből egy koronások öntéséhez. Neki nem volt anyaga, tehát értékesíteni szeretne volna találmányát. El is ment egyik iparoshoz, akinek 15 K-ért eladta a mintát. Az iparos azonban csak látszólag vette azt meg, mert rögtön a rendőrségre ment és Faur Antal ellen feljelentést tett. — Faurt mindjárt el is fogták és a szászvárosi rendőrségről a dévai ügyészség fogházába kísérték.

— **Tűzoltók szerencsétlensége a gyakorlótéren.** Az elmúlt vasárnap, f. évi nov. 30-án, a petrozsényi tűzoltóság parancsnoksága vak-tűzizlarmát rendezett, hogy a kivonuló tűzoltókkal gyakorlatot tartson. Az egyik szivattyú elé két apró lovat kerítettek az elősiető tűzoltók, s miután maguk is a szivattyúra kapaszkodtak, a Kossuth Lajos-utcán keresztül vágatva a Templom-utca kanyarodójáig jutottak. A kocsi a nagy rohanás miatt nem tudta kellőképpen fékezni lovait, s ahelyett, hogy a Templom-utca fordultak volna, egyenesen a Pick-féle sarokháznak mentek. A kocsit rudja belefuródott az egyik ablakba, a két ló kidőlt, s a szivattyúra kapaszkodott tűzoltók a hatalmas ütődés következtében mind a falhoz csapódtak. Pár pillanat alatt véres kavargás támadt a földön, s a könnyebb sebesülteken kívül négy tűzoltót kellett eszméletlen állapotban elszállítani. A szerencsétlenség azonban nem volt halálos kimenetelű, s Ciciri nevű tűzoltó, aki súlyosan megsérült, szintén felgyógyul. Vizsgálat indult annak kiderítésére, hogy ebben a dologban kit terhel mulasztás, vagy hanyagság miatt a felelősség.

— **Tűz Déván.** Mult vasárnap este fél 10 órakor Déván a Magyar-utcában a Sándor-féle egy emeletes ház kigyulladt s leégett. A tűz olyan rohamosan borította lángba az épületet, hogy az emeleti lakók a kifeszített ponyvákba legrágni voltak kénytelenek, nehogy a tűznek áldozatul essenek. A kivonult tűzoltók, valamint a m. kir. honvédség készsége derekas munkát végzett s sikertült a tüzet lokalizálni. A lakók tekintélyes károkat szenvedtek. A tűz oka ismeretlen.

— **Betöréses-lopás.** Nagypestényben nov. hó 30-án éjjel, a körjegyzőség szomszédságában levő, Nagypestény és Vidéke hitelszövetkezet épületébe ismeretlen tettesek betörték, az épület ablakán át. A wertheim-szekrényt talpazatáról leemelték és alját kifurva, mintegy 2000 K készpénzt elvittek. Feltörték a többi szekrényeket is és az összes iratokat széjjel szórva elszöktek. Tettesek ismeretlenek, a nyomozás erőlyesen folyik.

— **Oltáregyesületi hangverseny Vajdahunyadon.** A vajdahunyadi „Oltáregyesület“ f. hó 6-án művészestélyt rendezett, melynek műsora nagyon változatos és elsőrangú volt. Szerepelt Ogolder Pálma k. a. aradi énekesnő Fodor Aladárné urasszony zongora kísérete mellett. A program minden száma művésziesen volt összeállítva.

— **Uj szénbányák a Kőrös völgyében.** A Rudai 12 apostol bányatársulat szénszükségletét a cebei és mesztákonai szénbányákból fedezte. A bányatársulat most sok évtizedre biztosította szénszükségletét, midőn a Kőrösbányai társulat összes szénbányáit megvette. A területek ára, a költségeken kívül, 500.000 koronára rugott. Az ujonnan megszerzett terület 1777 hold kiterjedésű s rendkívül kedvező fekvésénél fogva a már meglévő társulati területtel együtt, kiválóan értékes objektum és tekintélyes nagyüzem létesítését is lehetővé teszi.

— **Az izraelita nőegylet jótékony célú mulatsága.** Értesülésünk szerint a helybeli izr. nőegylet f. hó 4-én tartott ülésén elhatározta, hogy szegényeinek felségélyezésére e hónapban jótékony célú műsoros előadást fog tartani. Bővebben lapunk következő számában.

— **Iparosok mestertanfolyama.** Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara az iparosokat rendkívül érdeklő ügyre hívja fel a figyelmet. A kereskedelmi miniszter ugyanis a ruházati és cipészeti iparokból mestertanfolyamok rendezését engedélyezte. E tanfolyamok legfőbb célja, mint eddig is volt, egyes e szakmakkal foglalkozó iparosoknak oly képzettséget nyújtani, hogy azok a gyakorlati ipari életben üzletükkel minél jobban boldogulhassanak. Ezen a tanfolyamon intelligens, előadóképességgel, szakmájukban kitűnő jártassággal bíró és vándor, vagy más rendszerű szaktanfolyamot végzett, tehát már megfelelően előképzett fiatalabb iparosmesterek és kivételesen 24 évnél idősebb segédek vehetnek részt. E tanfolyamok tárgyai lesznek: 1. A szerkesztő mértan elemei rajzzal. 2. Ipari számtan. 3. Ember-anatomiai alapismertetek, amennyiben az itt szükséges. 4. Áruismeret és ipari technológia. 5. Külön ipari könyvvitel. 6. Az illető iparág szabásati rajza és kalkuláció. Egy-egy tanfolyamra husz (20) hallgatót vesznek fel. A tanítás naponként 8-9 órára terjed. Tanítási díj nem lesz. E tanfolyamokat Budapesten a m. kir. Technológiai Iparmúzeum VIII. József-körút 6. sz.) helyiségeiben tartják meg 1914. január és február hónapokban, összesen 7 héten át. A tanfolyamon való részvétel minden feltétele megtudható az aradi Kamara irodájában, ahol személyes, vagy levélbéli kérdésekre készséggel adnak felvilágosítást.

— **A hunyadmegyei általános tanítóegyesület központi választmánya** f. hó 8-án, Algyógyon délelőtt 9 óra után, az áll. el. iskola helyiségében ülést tart, melyen az anyagi ügyeken kívül a szolgálati pragmatikát, a főispáni kinevezést és a nyugdíj revíziót tárgyalják.

— **Repülő-nap Nagyszebenben.** K o n s c h e l - S a l l e r Ferdinánd, fiatal aviatikus, aki repüléseivel, különösen vakmerő utjával, mellyel az egyik bécsi Duna-híd alatt kelt át, már jó nevet szerzet magának aviatikai körökben, ma vasárnap és holnap hétfőn mind két alkalommal d. u. fél 2 órakor verseny- és műrepülést fog bemutatni aeroplánján Nagyszebenben a nagy katonai gyakorlótéren. Jegyek ott válthatók a dohánytözsdekben és papirkereskedésekben. Természetesen az érdeklődés óriási, mert nemcsak Nagyszeben, hanem a környék lakossága is nagyszámban fog megjelenni e repülőnap látványosságain.

— **Felkenyériek a bolgár hadseregben.** Nehány héttel ezelőtt Felkenyér községből Romániába vándorolt ki utlevél nélkül egy 5—6 tagból álló munkástársaság, ügyesen kikerülve a határ örök éberségét. Hárman Romániában munkát és alkalmazást kapva megállapodtak, de a társaságnak két tagja tovább ment Bulgáriába szerencsét próbálni, gondolva bizonyára, hogy ott most ugyancsak szükség lehet erőteljes munkabíró férfira. Ezek azonban — névszerint Botár György és Borsza János — porul jártak, mert az onnan érkezett értesítés szerint besorozták katonáknak és most 3 évet fognak szolgálni a bolgár hadseregben.

— **Választás.** A vajdahunyadi izraelita hitközség a lemondott Wiesel Jenőt újra megválasztotta hitközségi elnöknek. Alelnöknek közfelkiáltás útján Weiss Simon választott meg.

— **Halálozás.** Szenttamási Szalánáczy László nyug. kir. járásbíró, volt dévai ügyvéd m. hó 26-án életének 78-ik évében meghalt. Az elhunyt általánosan ismert és tisztelt tagja volt a dévai társadalomnak. A megboldogult 1836-ban született Dévan, előkelő, nemes szülőktől, kik felserdülése után katonai iskolába adták, honnét, mint hadnagy került ki. Ezen rangjában vett részt 1859-ben az olasz háboruban és jelen volt a szolferinói és magentai véres ütközetekben. A háboru lezajlása után kilépett a hadsereg kötelékéből és a megyei törvényszéknél hivatalt vállalt. Később letette a bírói vizsgát és kir. törvényszéki bíró lett Hátszegen, majd Gyulafehérvárott, ahol később vezető járásbíró lett. Időközben hallása meggyengülvén, nyugdíjaztatta magát és letette az ügyvédi vizsgát, Dévan ügyvédeskedett 9—10 évig. Ezután visszavonult a közélettől és nyugalomban élt. 1862-ben vette nőül szalodobosi Borbáth Bertát, akivel boldog családi életet élt. Gyermekük nem voltak. Temetése m. hó 28-án ment végbe, őszinte meleg, részvét mellett. Megjelent a vármegye tisztviselői kara, többen az igazságügyi tisztviselők közül és az uri társaság több tagja. A honvédség egy díszszakaszt küldött az öreg harcos végtisztességére.

— **Az árvizbélyegek forgalombahozatala.** A magyar királyi posta- és táviridavezérigazgatóság közli, hogy a postai árvizbélyegek valamennyi fajtája már elkészült és november 20-ától Magyarország területén minden postahivatalnál és értékjegyarusítóknál kapható, 2 fillérrel drágábbak a rendesnél. Ezeket a belföldre és a külföldre szóló kül-

demények bérmentesítésére is ép úgy fel lehet használni, mint a jelenleg forgalomban levő többi bélyeget. Vásároljunk ily bélyegeket, hogy ez által a mélyen sujtott árvizkárosultakon segítsünk.

— **Gyorsírási tanfolyam felnőtteknek.** Egy igen életrevaló eszme van tervbe véve a dévai leányiskolánál. Tudniillik arról van szó, hogy a polgári iskolát végzett leányok részére egy gyorsírási tanfolyamot létesítenek, hogy ezáltal némileg pótolva legyen a megélhetési mód azon leányok részére is, akik a felsőkereskedelmi iskolát nem végzik. Mily jó volna ezen eszmét magunkévá tenni és azzal kibővíteni, hogy nálunk Szászvároson nemcsak leányok, hanem általában felnőttek részére létesítsék egy ilyen tanfolyam. Hiszen nem szorul bővebb indoklásra, hogy milyen fontos ma már a gyorsírás ismerete, akkor amidőn azt már nemcsak a kereskedelmi levelezésben használják, hanem ügyvédi irodákba is kezdik bevezetni. Ezen praktikus intézményre felhívjuk a Kún-kollégium gyorsírási tanárának figyelmét!

— **Felhívás.** A nagyérdemű közönség becses figyelmét kérem, hogy a karácsony és újév ünnep alkalmával felmerülő nagy munkatorlódás miatt, fényképszükségeit minél előbb eszközöltetni sziveskedjenek, ne hogy a képek a szükséges időre ne készülhessenek el. Továbbá ajánlom a legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándékokat. Olajfestmény, életnagyságu kréta, vagy rendes fényképnagyítás vagy akvarel. Továbbá selyem divánpárna, különböző kazetták, levélprések, cigarettatárcák és medalionok. Kérve a nagyérdemű közönség becses pártfogását, s magamat a nagyérdemű közönség becses jóindulatába ajánlva vagyok, kiváló tisztelettel Róna Jenő, fényképész. Szászváros, Vásár-u. 4.

— **Az Emke vagyona.** Az Emke elmúlt évi munkájáról most jelent meg az évi jelentés, melyben azt olvassuk, hogy az egyesület jelenlegi vagyona 3,780.889 kor. 32 fillér, ha pedig hozzávesszük azon 590.059 korona 94 fillér értékű várandóságokat, amelyek szerződések, végrendeletek és más közgyűlési intézkedések alapján bizonyos idő alatt feltétlenül illetni fogják az Emkét, így az egyesület kész és várandó vagyona már most 4,370.949 korona 26 fillér, amiben az egymillió korona forgalmi értékkel bíró algyógyi alapítványi birtok is csak 615.189 K 79 fillérrel szerepel.

— **Piac kofák nélkül.** Még elképzelni is nehéz azt, hogy a piacon ne a kofák uralodjanak továbbra is. Mint hirlik, a kormány foglalkozik azzal, hogy olcsó piacot teremtsen a fogyasztó közönség számára. Az a terve, hogy a nagyobb községek, járási székhelyek határába állami konyhakertészetet és gyümölcsöst létesít. Azoknak művelését tanult és végzett kertészek vezetése mellett rabokkal és ifjúkori bűnösökkel végeztetné. Ezzel egyidejűleg megszüntetné a piaci kofáskodást. A piacokon nyílt helyen az ismételadók nem jelenhetnének meg. Ott csakis azok a termelők árulhatnának piaci termékeket, akik hatósági bizonyítvánnyal igazolni tudják, hogy a saját terményeiket árulják. Ha törvény, vagy rendelet fogja ezt rendezni, minden bizonynyal alább szállnak az élelmiszerek drágaságai.

— **Nyilvános köszönet.** Tek. ifj. Szántó Károly ur rendes évi ajánlatának pontos megfizetésén felül 2 K azaz két korona újabb adományt küldött be a ref. egyház templom építési alapja javára. Fogadj a szent ügyről példaadó megemlékezéseért, a nyilvános-

ság előtt is, hálás köszönetünk kifejezését. Szászváros, 1913. december 2.

A ref. egyház előljárósága.

— **1800 új ügyvéd.** Október 31-én Marosvásárhelyen befejeződtek a tömeges ügyvédi vizsgálatok. Ez évben Marosvásárhelyen körülbelül 600 ügyvédjelölt jutott diplomához. Október utolsó hetében több mint 120 jelölt ült a cenzorok elé, hogy ügyvédi oklevelét megszerezze s ezek az ügyvédi vizsgálatokra álló jelöltek kielégítő készültséggel jelentkeztek a vizsgára, úgy hogy a vizsgázó jelöltek közül csak igen kevés nem volt képesíthető. Mindenesetre — mondota az egyik táblabíró — a Székelyféle törvény célját tévesztette, mert hiszen egyszerre Magyarországon 1800 új ügyvéd lesz!

— **Sertéshus füstölde Szászvároson.** Simon Sándorné (néhai Kapronczay Mátyás neje) a volt Jelmann-féle fatelepen (Majorutca 23.) sertéshus füstöldét létesített, ahol olcsó áron lehet a tél folyamán sertéshust füstöltetni. A háziasszonyok figyelmét ez uton is felhívjuk erre.

— **A kereskedő és közönsége.** E címen a Magyar Kereskedők Egyesületében Dán Leó felolvasást tartott. Bevezető szavaiban a felolvasó rámutatott azokra a megszivlelendő momentumokra, amelyekkel számot kell vetni minden modern kereskedőnek, már az üzlet megalapítása és megindítása perceiben. A szabott árakban rejlő nagy előnyöket bizonyította ezután, nemcsak időmegtakarítás, de a fél bizalmának fokozása érdekében is. Előzékenységre tanítja ezután kartársait, mert ez minden, ha meghozza a maga gyümölcsét. Az előzékeny kereskedőt szereti a közönsége, a ridegen jogához ragaszkodót pedig elkerüli. A vevőfél megtartása, kielégítése, nehezebb, mint megszerzése. Itt kell, hogy kellőképen kidomborodjék minden kereskedőnek kereskedői kvalitása. Ne ígérjünk, ha nem tudjuk előre, hogy be is válthatjuk azt, amit kilátásba helyeztünk. Dicsérjük a magunkét, de ne ocsároljuk a másét. Ez utóbbi ma már csak igen rossz hatással van a félre. Beszélt ezután a kihitelezés szertelenségei ellen irányuló akciókról. Fizetési konvenciók létesítését javasolja. Érintette még a megtekintési, kicserélési, áruvisszavételi stb. kérdéseket, amelyek mind a kereskedőt, mind a közönséget egyaránt, legközelebről érintik. Rátérve még a számlázások, csomagolások, elküldések és levelezés egy némely momentumaira, az új perrendtartásban foglaltakkal is foglalkozott, rámutatva azokra az intézkedésekre, amelyekkel számot kell már ma is vetnie az előrelátó kereskedőnek, ha nem akarja kárát.

— **Hamis gyémántok fölismerése.** Az ékszerkereskedelemben nagy számmal fordulnak elő az olyan hamis briliánsok, amelyeket még a szakértő is csak nehezen tud fölismerni. Pedig még a legjobb hamisítványt is még a laikus is fölismerheti, ha bizonyos tulajdonságait megfigyeli. A gyémánt tudvalevőleg igen kemény, nemcsak megkarcolja az üveget, hanem egészen behatol az anyagába úgy, hogy a vékony üveget csaknem elvágja, a legkeményebb reszelő fogait is elkopatja a nélkül, hogy a reszelő a gyémántot meg tudná karcolni. A különféle fényes üveg, amellyel a gyémántot utánozzák, de még a keményebb kövek is, legfőleg karcollják az üveg föl színét, anyagába behatolni nem tudnak és a jó reszelő meg tudja támadni. Az ékszerészek egészen más foglalatot adnak a valódi briliánsoknak, mint az utánzatoknak, mert a természetük különböző volta azt megköveteli. A valódi briliánst mindig azur foglalják, míg a szimili alá egy vékony ónlapocskát tesznek, hogy a sugártörését és fényvisszaverését a valódi gyémánthoz hasonlóbbá tegyék. A gyémánt az x-sugarakat keresztül bocsátja, az utánzatok pedig majdnem mindig foltot képeznek a fluoreszkáló ernyőn. Ha a valódi gyémántra szarvasbőrrel vagy lágy pamutrongyval való gondos megtisztítás után ráhelünk és azután egy alumíniumrudacsát lassan, de erősen hozzádörgölünk, a valódi gyémánt egészen tiszta marad, a hamisítványon azonban gyöngye szürkés nyom marad vissza.

— **A karácsony előtti vasárnapi munkaszünet.** A kereskedelemügyi miniszter néhány évvel ezelőtt rendeletet adott ki, mely szerint Budapest székesfőváros területén a karácsonyt megelőző vasárnapon az ipari és kereskedelmi elárúsítást és házhoz szállítást egész napon át egyszersmindenkorra megengedte. A vidéken azonban a szóban lévő vasárnap egész napon át az ipari és kereskedelmi elárúsítást és házhoz szállítást csak az esetben végezhető, ha a miniszter ezt külön engedélyezi. Az O. M. K. E. az utóbbi értelmében tett most a kereskedelemügyi miniszternek előterjesztést, kérve, hogy függessze föl az ez évi december 21-ére eső vasárnapra a munkaszünetet külön rendelettel a vidékre nézve is.

— **A közönség figyelmébe.** (Itt a karácsony, az újév, nagy a forgalom). A karácsonyi rendkívüli nagy csomagforgalomra való tekintettel figyelmeztetik a közönség, hogy feladandó csomagokat gondosan, erős csomagoló papírba, ládába, vagy kosárba jól becsomagolja, erős zsineggel — nem cérnával — többszörösen átkötve, a címet pedig mindig lehetőleg a csomag burkolatára magára írja reá olvasható jó írás és tintával, s csakis ha ez nem lenne lehetséges, a cím egy papírlapra is felírható és egész hátlapjával tartósan a csomagra reáragasztandó. — Nagyobb városokba, de főleg Budapest és Wienbe szóló csomagoknál a címben a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó is tisztán megjelölendő, továbbá ezen két városba szóló csomagoknál a fogyasztási vám kiszabása céljából elengedhetlen szükséges, a tartalmat teljes részletezéssel úgy a szállítólevélre, valamint a csomagra is pontosan feljegyezni: pl. 1 kg. sült sertéshus, 1 kg. füstölt nyers sertéshus, 1 kg. füstölt nyers kolbász, 2 kg. alma, egy sültcsirke, 1 drb. sültliba stb. Bort, pálinkát, felfőtt gyümölcsöt, s mindenféle folyadékot tartalmazó csomag csakis megfelelő erős láda, vagy plédobozba burkolva vehető fel, ugyancsak drágaságokat tartalmazó csomagok is, csakis megfelelő erős csomagolás és többszörös lepecsételéssel vehető fel. Igen kívánatos, hogy minden feladó a saját nevét és lakását tartalmazó papírlapot tegyen a csomag belsejébe, hogy arról a földadó hol és kiléte mindig ismeretes legyen. A karácsonyi forgalom december hó 18-tól 24-ig tart. Kelt Szászváros, 1913. évi november 25-én. Ehrlich, postafelügyelő, hivatalfőnök.

— **Felszólalások,** melyek lapunk késedelmes, vagy pontatlan kézbesítésére vonatkoznak, valamint minden lakáscím-változás a „Szászváros és Vidéke” kiadó hivatalának jelentendők be.

Egy kis életbölcseleg.

Ne tessék rosszra gondolni, ez nem üzleti izü, élelmes életbölcseleg. Az én életbölcselegem inkább ideális, mondhatnám: dacos, büszke életbölcselet. Lényege ennyi: tűrjön az ember addig, míg megedződik a lelke s akkor minden megpróbáltatással bátran nézhet szembe. Nem olyan türeést értek, amely megalázással, meghunyászkodással jár, hanem olyat, amely bátran vár minden csapást s örvend, hogy kiállotta. Nem tudom, mindenki úgy van-e vele, de én szinte örvendek, ha megpróbáltatások zudulnak rám. Szinte örömmel, lázas izgatottsággal lesem, hogy le tudom e győzni azokat s ha egyet legyőztem, a másiktól nem félek, mert már van erőm, hogy szembeszálljak vele. S mialatt erőm és harci kedvem újra éled, lelkem csodálatos nyugodtsággal, önérzettel telik el. Érzem, hogy ember vagyok, nem azért, mert élelmes va-

gyok, hanem azért, mert nem vagyok gyáva. Minél nagyobb a megpróbáltatás, mely — akár érdemem szerint, akár ártatlanul — reám tör, annál büszkébben, annál boldogabban álllok elébe, mert az erőmet, az ambiciómat teljes mértékben kívánó, férfias munkáról van szó.

Azt mondják, elkeseredik az ember, ha egészen ártatlanul csalódások, kiábrándulások érik. Én úgy hiszem, hogy nem is annyira elkeseredik, mint inkább tanul. Teljes lehetetlenség, hogy nyitott szemmel járó, előre néző, körültekintő embert váratlan fordulatok érjenek az életben.

Ha valaki kellő emberismerettel rendelkezik, (ami — nem mondom — nehéz dolog), nem csalhatják meg könnyen ismerősei, barátai, s nem kell jajgatni, hogy sohasem hitte volna, hogy legjobb barátjával is így járjon. Az ilyen igyjárások szerintem rendkívül értékes dolgok, olyan tudomány, amelynek tanítóját az igyjárt ember keserves, kiábrándító tapasztalatával fizeti meg. Már pedig, amit az ember maga tapasztal, annak föltétlenül hisz, mert saját maga előtt mindenki megbízható. Abban az emberben, aki egyszer rászédett, többé nem bizom, tehát komiszágáért tulajdonképpen köszönettel tartozom neki, mert fölnyitotta a szememet. Ezután redukálom kívánságaimat s így, legfennebb kelemesen csalódhatom, ami kétségkívül sokkal többet ér, mint az ellenkezője, bár neu olyan tanító jellegű.

Ha mindenki visszagondol arra, hogy ez vagy az a kellemetlensége mire tanította, milyen óvintézkedések megtételére készítette, belátja, hogy a sors csapásai végeredményében jó hatással vannak az emberi lélekre. Ez nem prédikáció. Ez tény.

S ha valaki igazán férfinak tartja magát, akkor nem sir, hanem dolgozik, verejtékezik. Mert sirni a gyerek meg a vénasszony is tud. De küzdeni, vért hullatni a férfi ambíciója kell, hogy legyen.

Azt mondja az egyszerű közmondás, hogy „nem az a legény, aki üti, hanem az, aki állja”. A sors adja, mi álljuk!

A tapasztalat, az emberismeret, az élet művészetének elsajátítása oly hatalmas, eléggé meg sem becsülhető kincsek, hogy érettük érdemes akár egy életet is átszenvedni.

R. Gy.

HUMOR.

Számottevők.

— Ki szokott ennél az asztalnál ülni?

— Egy miniszteri számtanácsos, a megyei bank számfejtőségének főnöke és az uradalmi számtiszt.

— Egyszóval, csupa számottevő férfiú.

*

A pékek új osztályozása.

— A pékeket ezentul a kiskereskedők közé sorozzák.

— Miért?

— Az apró sütemények miatt.

*

A tudakozódó intézetben.

— Kérem, kaphatnék gyors és kimerítő felvilágosítást Verédy báróról? Nem tudja, mik az élete nevezetes momentumai?

— Oh, igen!

— Kérem, mondja gyorsan.

— Gyorsan? Ifjukor: ló, játék, balerina, primadonna. — Férfikor: udvarlás, megkérés, házasság, bankár, após. — Középkor: özvegyiség, új adosság, utolsó választás: csőd vagy új házasság.

Házassági ajánlat.

— Te Kóbi! Én szerzek neked egy menyasszonyt! Mond csak, milyennek szeretnéd a feleségedet?

— Először is; szerénynek, háziasnak kell lennie.

— Azután?

— Azután csinosnak, szépnek, tudjon zongorázni.

— Egyéb semmi?

— Mit semmi? Gazdagnak is kell lennie.

— De hiszen akkor — bolond lenne, ha hozzád menne!

— Bolond? az lehet, az nem baj!

*

Tanuságtételkor.

Biró: Hány éves?

Hölgy: Kérem az a hölgy, aki előttem tanuskodott, szintén megmondta, hány éves?

Biró: Igen.

Hölgy: Én három évvel fiatalabb vagyok.

*

Izlés.

Ur nő (a szobaleányhoz): Csomagolja be ezeket a kalapokat, egyik sem ér semmit, kivéve ezt az egyet, ezt megtartom.

Szobaleány: Az elég türehető, azt még én is feltenném.

*

Sok a jóból.

A.: Barátom, micsoda feleségem van, milyen művelt, mihez nem ért az, az mindent tud.

B.: Jajaj, barátom, hadd el, az enyém is, csak hogy az mindent jobban tud.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

Többeknek. Levél ment.

Viktor. Ugy lesz.

Dr. H. B. Összeszedjük s menesszük. Üdv!

Öreg. Levél megy. G.-nek irtakra is válaszolunk. Árpád. Adassék vissza a jelvény! Különben gyógyulást!

Algyógy. Köszönet.

P. L. Petrosény. Inlézkedtünk. Lap megy.

F. I. Zalatna. Egy pár sorocskát kérünk karácsonyra. Üdv!

Krisztus. Karácsonyi számra várunk!

Rámsti. Ugy lesz!

HIRDETÉSEK.

Aviso.

Die Sicherstellungsverhandlung für Fleisch und Viktualien für die Garnison Szászváros findet am 16. Dezember l. J. um 9 Uhr vormittag statt. Nähere Bedingungen sind am Stadthaus affigiert.

185 Garnisonsmenageverwaltung Szászváros.

Sz. 1445/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. II. 1464 számú végzése következtében dr. Köpf János ügyvéd által képviselt Kováts Soma és t. javára 38 K s jár. erejéig 1913. évi június hó 15-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: házi-
butorok stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 430/3 számú végzése folytán 38 K tőkekövetelés, és eddig összesen 32 K 20 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Szászvároson, alperes lakásán leendő eszközésére 1913. évi december hó 12-ik napjának d. u. 6 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi november hó 28-án.

Göari Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

178

Sz. 805/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1913. évi Sp. III. 620/2 számú végzése következtében dr. Szegeő Henrik ügyvéd által képviselt Eisenstein Manó javára 112 K s jár. erejéig 1913. évi július hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1100 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: löhere-fejtőgépn nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbíróóság 1913. évi V. 200 számú végzése folytán 112 K tőkekövetelés, ennek 1913. évi április hó 17-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 92 K-ban bírólalag már megállapított költségek erejéig Algyógyfalva községben, végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközzésére 1913. évi december hó 15-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Algyógy, 1913. évi december hó 1-én.

Rusuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

177

Sz. 847/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1912. évi Sp. I. 659/4 számú végzése következtében dr. Glück Ede ügyvéd által képviselt Mallász és Gritscher dévai cég javára 408 K 36 fill. s jár. erejéig 1912. évi október hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1140 K 38 fill.-re becsült következő ingóságok, u. m. házi-butorok, lovak és szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbíróóság 1912. évi Sp. II. 659/4 számú végzése folytán 408 K 36 fill. tőkekövetelés, ennek 1912. évi augusztus hó 12-ik napjától járó 6% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 88 K 90 fill.-ben bírólalag már megállapított költségek erejéig Nagyrápolyt községben, végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközzésére 1913. évi december hó 16-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Algyógy, 1913. évi december hó 2-án.

Rusuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

179

Sz. 1026/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1913. évi 10845 polg. számú végzése következtében dr. Papiu Enea ügyvéd által képviselt Ardeleana takarékkészület javára 74 K s jár. erejéig 1913. évi július hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 740 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: ló, csikó, bika stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróóság 1913. évi V. 511 számú végzése folytán 74 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi augusztus hó 5-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 54 K 90 fill.-ben bírólalag már megállapított költségek erejéig Kudsíron, alperesek lakásán leendő megtartására 1913. évi december hó 12-ik napjának délelőtt 8 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi november hó 28-án.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

182

Sz. 1062/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1913. évi 10843 polg. számú végzése következtében dr. Papiu Enea ügyvéd által képviselt Ardeleana takarékkészület javára 130 K s jár. erejéig 1913. évi július hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 900 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: igavonó állatok, ló, kocsis stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróóság 1913. évi V. 528 számú végzése folytán 130 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi július hó 10-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 77 K 32 fill.-ben bírólalag már megállapított költségek erejéig Szászvároson, alperesek lakásán leendő eszközzésére 1913. évi december hó 12-ik napjának

d. u. 1/25 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi november hó 28-án.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

183

1250/1913. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1913. évi 10840, 10450 polg. számú végzése következtében dr. Papiu Enea ügyvéd által képviselt Ardeleana takarékkészület javára 260 korona s jár. erejéig 1913. évi szeptember hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1400 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: juhok, tehének, sertések stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróóság 1913. évi V. 629/1 számú végzése folytán 260 korona tőkekövetelés, ennek 1912. évi augusztus hó 20-ik napjától járó 6% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 155 korona 75 fillérben bírólalag már megállapított költségek erejéig Kudsíron, alperesek lakásán leendő eszközzésére 1913. évi december hó 12-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Szászváros, 1913. november 28-án.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

184

Szászvárosi Könyvnyomda R.-t. könyv- és papírkereskedése.**„Kultura és Tudomány.”**

A Franklin Társulat kiadása.

Eddig megjelent:

1. SZÉCHENYI ESZMEVILÁGA. Első kötet Gaal Jenő, Beöthy Zsolt, Prohászka Ottokár, Kenessey Béla, gróf Vay Gáborné, gróf Andrássy Gyula tanulmányai. Ára kötve 1'60 K.
2. A SZIKRATÁVIRÓ. A Slaby tanárnak a német császár előtt tartott felolvasásai után átdolgozta Kreuzer Géza mérnök. Ára kötve 1'20 K.
- 3—4. A TERMÉSZETTUDOMÁNY FEJLŐDÉSÉNEK TÖRTÉNETE. Két kötet. Irta Wilhelm Bölsche, fordította Schöpflin Aladár. Ára a két kötetnek kötve 2'40 K.
5. KANT-BREVIARIUM. Kant világnézete és életfelfogása. A művelt ember számára. Kant irataiból összeállította dr. Gross Félix, fordította dr. Polgár Gyula. Ára kötve — — — — 1'60 K.
6. AZ EMBERISÉG JÖVŐJE. Irta Heinrich Lehoczky, fordította Schöpflin Aladár. Filozófiai kép arról az irányról, a mely felé az emberiség fejlődése a mai alapokból kiindulva halad. Ára kötve 1'20 K.
7. A VAGYON TUDOMÁNYA. Irta J. A. Hobson, fordította dr. Sidó Zoltán. Ára kötve — — — — 2'— K.
8. A SZOCZIOLÓGIA VÁZLATA. Irta G. Palante, fordította dr. Mikes Lajos. Ára kötve — — — — 1'60 K.

Legjobb a

Penkala

töltőírón, töltőtollszár, itatódeszka.

Modern könyvtár:

- 287—288. Szilágyi Géza: Ez Pest! Ára 40 fill.
289—291. Miklós Jenő: Este. (Elbeszélés.) Ára 60 fill.
292—295. Bródy Miksa: Klotho. Ára 60 fill.
296—297. Győri Ernő: Áldott legyél te. Ára 40 fill.
298—299. Nagy Lajos: Mariska és János. Ára 40 fill.

Kaphatók a Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság könyv- és papírkereskedésében.

Irodalmi újdonságok:

Világkönyvtár

Pater Walter: A renaissance. Ára 1 K 90 fill.

Tevan könyvtár: Henri Murger: Bohémélet. 80 fill.
Zsoldos Benő: Angol poéták. 40 fill.
Major Henrik: Panoptikum. 1'20 K**Athenaeum-Könyvtár**

18 szám.

J. V. Jensen: Dóra asszony. Ára 1'90 K.

OLCSÓ JÓKAI.

111, 112, 113, 114—115. 116—120 sz.
111. Egy magyar költő életéből.
112. Egy világlátott fiú.
113. A rosszul osztott testvérek.
114—115. Magnéta.
116—120. De kár megvénülni.

Egy-egy szám ára 40 fillér.
Megjelenik

10 számos sorozatokban.

Sz. 759/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1913. évi 9693 számú végzése következtében dr. Szegő Henrik ügyvéd által képviselt Berger Lipót és társa javára 281 és 202 K 56 fill. s jár. erejéig 1913. évi augusztus hó 30-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felül-foglalt és 3320 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: gépek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbíróóság 1913. évi 236 számú végzése folytán 281 és 202 K 56 fill. főkekövetelés, ennek 1913. évi július hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 67 K-ban bíróság már megállapított költségek erejéig Algyógyfalva községben, adós lakásán leendő megtartására 1913. évi december hó 15-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1913. évi december hó 1-én.

Ruszuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

176

12143/913. polg. szám.

Hirdetmény.

A kir. törvényszék mint birtokbíróóság, a m. kir. államvasutak kisajátítónak Kindea Péter és társai elleni és az alkenyéri állomás kibővítésére szükséges földterületek kisajátítása iránti ügyében, a Hunyadvármegye közigazgatási bizottsága által áttett iratok és az 1881. évi XLI. t.-c. 46. §-a alapján, a kisajátítási összeírás 1—10. tétel szám alatt felveti s kisajátítandó ingatlanok kártalanítása iránti tárgyalás megtartására határnapul 1913. évi december hó 30-ik napjának d. e. 9 óráját Alkenyér község házához és onnan folytatólag a helyszínére kitűzi. A tárgyalás vezetésére Fodor Ferenc kir. törvényszéki bírót kiküldi s mellé jegyzőkönyvvezetőt rendel. A távollevők és ismeretlenek részére ügy-

gondnokul dr. Hollós Vilmos dévai ügyvédet nevezi ki.

A tárgyalásra a kisajátító képviselőjében az aradi ügyvezetőt, a kisajátítást szenvedőket és az összes telekkönyvi érdekeltet és az ügygondnokot oly figyelmeztetéssel idézi meg, hogy a tárgyalásról való elmaradás a határozat hozatalát nem akadályozza és az egyéni értesítés elmaradása miatt igazolásnak helye nincs.

Déva, 1913. évi november hó 15-én.

Dr. Pap Domokos, s. k., t. elnök. Fodor Ferenc s. k., előadó.

A kiadmány hitelül: *Csáklány,*
180 1—3 kiadó.**„TRANSSILVANIA“
szálloda.**

Van szerencsém a n. é. közönséget tudatni, hogy a személyes vezetésem alatt álló „Transsilvania“ szállodában (étterem, kávéház) a renoválások teljesen befejeződtek és így most:

szobáim, éttermem és kávéházam teljesen a modern kor igényeinek megfelelően vannak berendezve.

Kitűnő borok, izletes és tiszta konyha, rendes és pontos kiszolgálás, állandóan friss hordó és palacksör! **Olcsó szobák,** valamint bérkocsik.

Minden vonathoz omnibusz vagy kocsik.

Ugyszintén ajánlom bálók, színelőadások, koncertek stb. részére a szintén renovált **disztermemet** is.

A n. é. közönség szíves támogatását kérve, maradtam tisztelettel:

HALTRICH GUSZTÁV,
szálloda.

171 2—4

Városház-tér 9. szám alatt **több üzlethelyiség** (esetleg lakással együtt) kiadó. Értekezhetni **dr. Martini Ágost** ügyvéd irodájában.

Jókarban levő **ebédlő-butor,** egy **uj varrógép,** valamint apróbb dolgok is költözökös és miatt **jutányos áron eladó.** Értekezhetni a **Demeter-féle** gyógytárban. 173

Értesítés. Szászvároson a vezetésem alatt álló szatócs- és korcsma-üzlet megszűnik, amiért is ezen két üzlet teljes berendezése, u. m.: állványok, mérleg, fiókok, jég szekrény, üvegek, asztalok, székek, hordók, 1 Eufon 148 lemezzel, 1 Empfonium 28 kottával stb., az egész együtt, vagy külön darabokban is nagyon **jutányos áron eladatik.** **Dáné Zsigmond.** 175 1—3

Pascu Olivérokl. mérnök
Szászváros, Berényi-utca 8.

Elvállal mindenféle földmérési, parcellázási és térképezési munkákat.

Tervez és épít: lakóházakat, villákat, gazdasági épületeket, rendes keskenyvágányu gazdasági és iparvasutakat, vasbeton födémek és hidakat, csatornázásokat, vízvezetéseket stb.

Érdekelteknek mindenféle műszaki ügyben készséggel :: áll rendelkezésre. ::

102

32—35

„Lobstein“ antinicotin szivarkahüvely a legjobb.

Kizárólag csakis a M. Kir. dohány nagy- és különlegességi tőzsdében kapható, Szászvároson. 112 10—52

Időközi jelentés! 2 22—25

Ajánlja a cég a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe dusan berendezett áruházaát különböző újdonságokkal, valamint férfi ruhák modern izléssel való elkészítését raktáron levő hazai és angol szövetekből.

◆◆◆◆◆

Egyben van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Szénásy Gyula** budapesti cég nődivat-kelme raktárának képviselőjét Szászváros és vidéke részére átvetttem.

Raktáron tartok kizárólag a cég részére készült **kosztüm- és bluz-kelméket,** valamint eredeti francia **parket- és flanelleket.**

Fenntnevezett cég raktárának teljes szövet-minta kollekcója bármikor vételkényszer nélkül megtekinthető. Tisztelettel

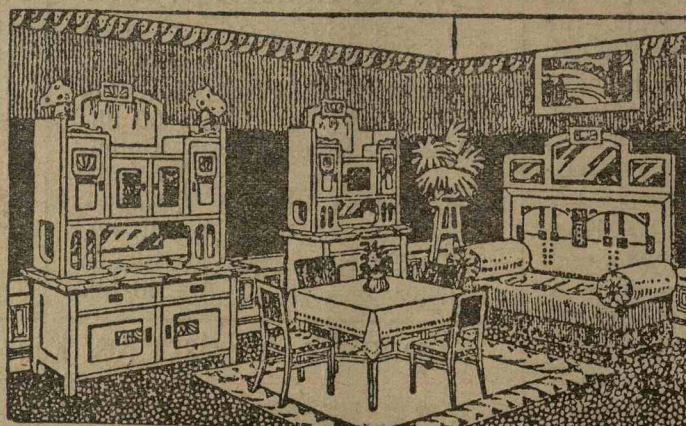
BENKŐ áruház.**Brassai Brutus**
Szászvároson

Raktáron tartok: **ebédlő-, háló-, salon- és irodai bútorokat,** valamint a legegyszerűbb bútorokban is nagy választék.

Szolíd árak! Izléses kivétel!
Pontos kiszolgálás!

38—41

52

bútor-raktára
Ország-út 3. sz.

Ebédők és hálószobák 300 K-tól feljebb. Írásbeli megkeresések is a legnagyobb gyorsasággal intézettek el. A n. é. közönség szíves pártfogását tisztelettel kéri

Brassai Brutus
bútor-raktáros és temetkezési intézet tulajdonos.

NYOMATOTT A SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GYORSSAJTÓJÁN 1913.